

utfärdad den 20 december 1995.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om hur en medlemsbank bildas och om dess organisation m.m. Bestämmelser om den rörelse som en medlemsbank får driva samt andra bestämmelser som är gemensamma för bankaktiebolag, sparbanker och medlemsbanker finns i bankrörelselagen (1987:617).

2 § En medlemsbank är en ekonomisk förening som har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att driva bankverksamhet i vilken medlemmarna deltar genom att använda bankens tjänster som insättare eller på annat sätt.

Bestämmelser i andra författningar om ekonomiska föreningar gäller även medlemsbanker, om inte annat följer av denna lag eller i övrigt är särskilt föreskrivet.

3 § För en medlemsbanks förpliktelser svarar endast bankens tillgångar.

4 § Varje medlem skall betala insats i medlemsbanken i enlighet med vad som föreskrivs i stadgarna. Betalningen skall alltid fullgöras i pengar.

En medlemsbank skall när bankens rörelse påbörjas ha ett bundet eget kapital som vid tidpunkten för beslut om oktroj motsvarar minst fem miljoner ecu. I 5 kap. 4 § 5 lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag finns bestämmelser om vad som utgör bundet eget kapital.

Om balansomslutningen i den planerade verksamheten kan beräknas uppgå till högst etthundra miljoner kronor, får regeringen medge att bolaget har lägre bundet eget kapital än det som anges i första stycket, dock lägst motsvarande en miljon ecu.

5 § En medlemsbank är moderföretag och en annan juridisk person är dotterföretag, om medlemsbanken

1. innehar mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar i den juridiska personen,

2. äger aktier eller andelar i den juridiska personen och på grund av avtal med andra delägare i denna förfogar över mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar,

3. äger aktier eller andelar i den juridiska personen och har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i dess styrelse, eller

4. äger aktier eller andelar i den juridiska personen och har rätt att ensam utöva ett bestämmande inflytande över denna på grund av avtal med den juridiska personen eller på grund av föreskrift i dess bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförbara stadgar.

Vidare är en juridisk person dotterföretag till moderföretaget, om ett annat dotterföretag till moderföretaget eller moderföretaget tillsammans med ett eller flera andra dotterföretag eller flera andra dotterföretag tillsammans.

1. innehar mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar i den juridiska personen,

2. äger aktier eller andelar i den juridiska personen och på grund av avtal med andra delägare i denna förfogar över mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar, eller

3. äger aktier eller andelar i den juridiska personen och har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i dess styrelse eller motsvarande ledningsorgan.

Om ett dotterföretag äger aktier eller andelar i en juridisk person och på grund av avtal med denna eller på grund av föreskrift i dess bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförliga stadgar har rätt att ensamt utöva ett bestämmande inflytande över den juridiska personen, är även denna dotterföretag till moderföretaget.

Moderföretag och dotterföretag utgör tillsammans en koncern.

6 § I de fall som avses i 5 § första stycket 1-3 och andra stycket skall sådana rättigheter som tillkommer någon som handlar i eget namn men för en annan fysisk eller juridisk persons räkning anses tillkomma den personen.

Vid bestämmandet av antalet röster i ett dotterföretag beaktas inte de aktier eller andelar i dotterföretaget som innehas av företaget självt eller av dess dotterföretag. Detsamma gäller aktier eller andelar som innehas av den som handlar i eget namn men för dotterföretagets eller dess dotterföretags räkning.

2 kap. Bildande av medlemsbank

1 § En medlemsbank skall ha minst tre medlemmar. Medlemmarna skall anta stadgar samt välja styrelse och revisorer.

2 § Medlemsbankens stadgar skall stadfästas. Till ansökan om stadfästelse skall en plan för verksamheten fogas.

Stadfästelse av stadgar meddelas av regeringen.

Vid behandlingen av en ansökan om stadfästelse av stadgar prövas dels att stadgarna överensstämmer med denna lag, bankrörelselagen (1987:617) och andra författningar samt dels om och i vad mån det behövs särskilda bestämmelser med hänsyn till omfattningen och arten av medlemsbankens verksamhet.

Regeringen skall stadfästa stadgarna och bevilja oktroj, om

1. den planerade rörelsen kan antas komma att uppfylla kraven på en sund bankverksamhet, och

2. det inte kan antas att de som kommer att äga ett sådant kvalificerat innehav i banken som avses i

1 kap. 3 § 2 bankrörelselagen, kommer att motverka en sund utveckling av verksamheten i banken.

Oktroj får inte vägras på den grunden att det inte behövs någon ytterligare bank.

3 § Om stadgarna ändras skall även ändringen stadfästas.

Regeringen kan uppdra åt Finansinspektionen att pröva frågor om stadfästelse av ändring av stadgarna i sådana fall som inte är av principiell betydelse eller i övrigt av synnerlig vikt.

4 § Stadgarna skall ange

1. medlemsbankens firma,
2. den ort i Sverige där styrelsen skall ha sitt säte,
3. de rörelsegrenar som banken avser att driva,
4. villkoren för medlemskap i banken,
5. den insats med vilken varje medlem skall delta i banken och i vilken utsträckning medlemmarna får delta i banken med insats utöver vad de är skyldiga att delta med,
6. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter och revisorer samt eventuella suppleanter, som skall utses av stämman, samt tiden för deras uppdrag,
7. för det fall att fullmäktige enligt 7 kap. 12 § skall finnas, deras befogenhet, hur de skall utses och tiden för deras uppdrag,
8. inom vilken tid och hur föreningsstämman skall sammankallas samt hur andra meddelanden skall komma till medlemmarnas eller fullmäktiges kännedom,
9. vilka ärenden som skall förekomma på ordinarie stämma,
10. vad som skall ske med bankens behållna tillgångar när den upplöses, samt
11. för det fall att förlagsinsatser som avses i 5 kap. skall förekomma, vad som skall gälla för dessa.

5 § En nybildad medlemsbank skall anmälas för registrering senast fyra månader efter det att dess stadgar har stadfästs.

För registrering krävs att medlemsbanken har minst tre medlemmar och att dessa har betalt in insatsbelopp enligt stadgarna.

För registrering av en medlemsbank krävs att banken har ett så stort bundet eget kapital som föreskrivs i 1 kap. 4 §.

Frågan om medlemsbankens bildande har fallit, om anmälan för registrering inte har skett inom den tid som anges i första stycket eller om Finansinspektionen genom beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering. I sådant fall svarar styrelseledamöterna solidariskt för återbetalningen av insatser och uppkommen avkastning, med avdrag för kostnader på grund av åtgärder enligt 6 § första stycket tredje meningen.

6 § Innan en medlemsbank har registrerats, kan den inte förvärva rättigheter eller ta på sig skyldigheter. Den kan inte heller föra talan inför domstolar eller andra myndigheter. Styrelsen kan dock föra talan i mål rörande bankens bildande och i övrigt vidta åtgärder för att få in utfästa insatser.

Om en förpliktelse uppkommer genom en åtgärd på medlemsbankens vägnar före registreringen, svarar de som har beslutat om eller deltagit i åtgärden solidariskt för förpliktelsen. Vid registreringen övergår ansvaret på banken, om förpliktelsen har tillkommit efter det att banken har bildats.

Har före registreringen ett avtal för medlemsbanken slutits med en kontrahent som visste att banken var oregistrerad kan denne, om inte annat

följer av avtalet, frånträda detta endast om frågan om bankens bildande har fallit enligt 5 § fjärde stycket. Om medkontrahenten inte visste att banken var oregistrerad, kan han frånträda avtalet innan banken har registrerats.

7 § Den nybildade medlemsbanken skall genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar tillkännage när den börjar sin rörelse. Banken skall till Finansinspektionen anmäla vilken dag som kungörande har skett.

3 kap. Bankens medlemmar

1 § En medlemsbank får inte vägra någon inträde som medlem, om det inte finns särskilda skäl för det med hänsyn till arten eller omfattningen av bankens verksamhet eller bankens syfte eller annan omständighet.

En juridisk person som en medlemsbank har ett dominerande inflytande i får inte vara medlem i banken.

Styrelsen skall pröva en ansökan om inträde, om inte annat följer av stadgarna. I stadgarna får det föreskrivas att inträdesansökan skall göras skriftligen och att ansökningshandlingen skall vara försedd med sökandens bevitnade namnunderskrift.

2 § Den som genom bodelning, arv eller testamente har förvärvat en medlems andel har rätt att efter anmälan inträda som medlem i medlemsbanken, om inte annat följer av 1 § andra stycket eller föreskrivs i stadgarna.

Anmälan om inträde skall, vid förvärv av en avliden medlems andel, göras senast sex månader efter dödsfallet eller vid den senare tidpunkt då dödsboet avgår ur medlemsbanken enligt 5 §.

I annat fall än det som avses i andra stycket skall anmälan göras senast sex månader efter det att andelen vid bodelning har lagts ut på andra makens lott. Ansöker förvärvaren inte om inträde inom denna tid, skall medlemmen därmed anses ha sagt upp sig till utträde. Förvärvaren har i sådant fall den rätt som tillkommer en avgången medlem enligt 4 kap. 1 §, med den skyldighet som följer av 4 kap. 2 §.

3 § Den som genom överlåtelse har förvärvat en medlems andel skall ansöka om inträde i medlemsbanken inom sex månader efter överlåtelsen. Om han antas, inträder han som medlem i överlåtarens ställe. Ansöker han inte om inträde inom föreskriven tid eller avslås hans ansökan, skall överlåtaren därmed anses ha sagt upp sig till utträde. Förvärvaren har i sådant fall den rätt som tillkommer en avgången medlem enligt 4 kap. 1 §, med den skyldighet som följer av 4 kap. 2 §.

4 § En medlem har rätt att säga upp sig till utträde ur medlemsbanken. I stadgarna får det föreskrivas att en uppsägning skall göras skriftligen och att uppsägningshandlingen skall vara försedd med medlemmens bevitnade namnunderskrift.

I stadgarna får det även föreskrivas att uppsägning inte får göras förrän efter viss tid, högst två år, från inträdet. Tiden får utsträckas till högst fem år, om Finansinspektionen medger det. Föreskrifter i stadgarna om att uppsägning får göras först efter viss tid gäller inte i fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket och 10 kap. 3 § andra stycket.

En medlem får uteslutas ur medlemsbanken på sådan grund som anges i stadgarna. Föreningsstämman skall besluta om uteslutningen, om inte något annat föreskrivs i stadgarna.

5 § Avgång ur en medlemsbank sker, utom i fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket samt 10 kap. 3 § andra stycket, vid utgången av det räkenskapsår som slutar tidigast en månad eller den längre tid, dock högst sex månader, som har bestämts i stadgarna, efter det att medlemmen har sagt upp sig till utträde eller uteslutits eller någon annan omständighet som föranlett avgången har inträffat.

En medlem som har uteslutits ur medlemsbanken förlorar genast sin rätt att delta i överläggningar och beslut om bankens angelägenheter.

6 § Styrelsen skall föra en medlemsförteckning. Förteckningen skall innehålla uppgift om

1. varje medlems namn och postadress,
2. det sammanlagda beloppet inbetalda medlemsinsatser enligt den senast fastställda balansräkningen, samt
3. summorna av medlemsinsatsbelopp som efter utgången av det räkenskapsår balansräkningen avser har återbetalats eller högst skall återbetalas enligt 4 kap. 1 och 3 §§ och om tiden för återbetalningarna.

Medlemsförteckningen kan bestå av ett betryggande lösblads- eller kortsystem. Den kan också föras med automatisk databehandling eller på annat liknande sätt.

Medlemsförteckningen skall hållas tillgänglig hos medlemsbanken för var och en som vill ta del av den.

Varje medlem har rätt att på begäran få skriftlig uppgift av banken om sitt medlemskap och om sina inbetalda insatser.

4 kap. Återbetalning av medlemsinsatser

1 § En medlem som har avgått ur en medlemsbank har rätt att sex månader efter avgången få ut sina inbetalda medlemsinsatser. Beloppet får dock inte överstiga hans andel i förhållande till övriga medlemmar av bankens egna kapital enligt den balansräkning som hänför sig till tiden för avgången. Vid beräkning av bankens egna kapital skall man bortse från reservfonden, fonden för realiserade vinster, uppskrivningsfonden och förlagsinsatserna.

Den avgångne har vidare rätt att på samma sätt som övriga medlemmar få ut sin andel av beslutad vinstutdelning.

Träder medlemsbanken i likvidation inom sex månader från avgången eller meddelas inom samma tid beslut om att försätta banken i konkurs, skall den avgångnes rätt att få ut medlemsinsatser bedömas enligt grunderna för reglerna om skifte av bankens tillgångar.

En medlems rätt enligt första-tredje styckena kan begränsas i stadgarna. Detta gäller dock inte i sådana fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket eller 10 kap. 3 § andra stycket.

2 § Om medlemsbanken försätts i konkurs på en ansökan som har gjorts inom ett år från en medlems avgång, är denne skyldig att betala tillbaka vad han har fått ut av sina medlemsinsatser i den utsträckning det behövs för att bankens skulder skall kunna betalas.

3 § En medlem som deltar i medlemsbanken med högre insatsbelopp än han är skyldig att delta med, har rätt att efter uppsägning få ut överskjutande belopp utan att avgå ur banken. Beträffande uppsägningen samt medlemmens rätt att få ut det uppsagda beloppet och hans skyldighet att betala tillbaka vad han har fått ut tillämpas 1 och 2 §§ samt 3 kap. 4 § första stycket. Sexmånadersfristen enligt 1 § skall därvid räknas från utgången av det räkenskapsår som efter det att uppsägningen har gjorts slutar tidigast en månad eller den längre tid, dock högst sex månader, som har bestämts i stadgarna. Dessutom gäller att sådant insatsbelopp får betalas ut endast om det kan ske med hänsyn till bestämmelserna om kapitaltäckning i lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersföretag.

5 kap. Förlagsinsatser

1 § En medlemsbank kan i stadgarna föreskriva att kapital får tillskjutas, utöver vad som följer av 2 kap. 4 § första stycket 5, genom särskilda insatser (förlagsinsatser) och att sådana insatser får tillskjutas även av andra än medlemmar.

Förlagsinsatser får tillskjutas med högst ett så stort belopp att summan av gjorda förlagsinsatser efter tillskottet uppgår till högst det belopp som svarar mot summan av andra då inbetalda insatser än förlagsinsatser i medlemsbanken.

2 § Stadgarna får innehålla föreskrifter om begränsningar i fråga om vem som har rätt att tillskjuta förlagsinsatser och genom överlåtelse förvärva de rättigheter som är förenade med förlagsinsatserna (förlagsandelar). För redan gjorda insatser får inte strängare begränsningar införas än vad som gällde när insatsen gjordes.

Förvärv av förlagsandelar i strid mot föreskrifter som avses i första stycket är ogiltiga.

3 § Om medlemsbanken upplöses och det vid upplösningen finns överskott, har innehavarna av förlagsandelar rätt att så långt överskottet räcker få förlagsinsatserna inlösta med belopp motsvarande insatsernas storlek, innan utbetalning sker för andra ändamål. Finns det flera förlagsinsatser och förlår inte överskottet till full betalning av samtliga, skall överskottet fördelas på insatserna i förhållande till deras storlek.

4 § För varje förlagsinsats skall medlemsbanken utfärda ett förlagsandelsbevis. Beviset skall ställas till viss person, till innehavaren eller till viss person eller order och innehålla uppgift om

1. bankens firma,
2. nummer eller annan beteckning för beviset,
3. insatsens storlek,
4. den rätt till utdelning som insatsen medför,
5. det sätt på vilket utdelning skall betalas ut och inlösen ske,
6. föreskrifter som avses i 2 § första stycket, samt
7. upplysning om vad 2 § andra stycket innehåller.

Förlagsandelsbeviset skall undertecknas av banken. Styrelseledamöters

eller firmatecknares namnteckning får återges genom tryckning eller på liknande sätt.

5 § I fråga om förlagsandelsbevis tillämpas, om inte annat följer av denna lag, vad som föreskrivs i lagen (1936:81) om skuldebrev. Bevis som har ställts till viss person jämställs med enkelt skuldebrev, och bevis till innehavaren eller till viss person eller order jämställs med löpande skuldebrev. Den som innehar ett förlagsandelsbevis ställt till viss person eller order och som enligt medlemsbankens anteckning på beviset är ägare till förlagsandelen är likställd med den som enligt 13 § andra stycket samma lag förmodas ha rätt att göra skuldebrevet gällande. Anteckning på beviset skall göras endast om innehavaren styrker sitt förvärv av den förlagsandel som beviset avser.

6 § Styrelsen skall föra en förteckning över samtliga förlagsinsatser. Denna kan bestå av betryggande lötblads- eller kortsystem eller föras med automatisk databehandling eller på annat liknande sätt. Förteckningen skall innehålla uppgift om storleken på varje förlagsinsats, om tidpunkten för varje insats och om den rätt till utdelning som insatsen medför. Förteckningen skall hållas tillgänglig för var och en som vill ta del av den.

7 § Den som innehar en förlagsandel har rätt att få förlagsinsatsen inlöst tidigast fem år efter tillskottet under förutsättning att han skriftligen säger upp beloppet minst två år i förväg.

Medlemsbanken får lösa in en förlagsinsats tidigast fem år efter tillskottet under förutsättning att banken skriftligen säger upp beloppet minst sex månader i förväg.

Inlösen enligt denna paragraf sker till det belopp som utgör insatsens storlek enligt förlagsandelsbeviset. Beloppet får dock inte överstiga innehavarens andel i förhållande till övriga förlagsinsatser av medlemsbankens egna kapital enligt den senast fastställda balansräkningen, utan anlitande av reservfond eller uppskrivningsfond. Om banken försätts i konkurs på en ansökan som görs inom ett år efter inlösen, skall vad som föreskrivs i 4 kap. 2 § om återbetalning tillämpas i fråga om förlagsinsatsen.

6 kap. Medlemsbankens ledning

1 § En medlemsbank skall ha en styrelse med minst fem ledamöter. Styrelsen skall förvalta bankens angelägenheter i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag och bankrörelselagen (1987:617).

Styrelsen väljs av föreningsstämman, om det inte föreskrivs i stadgarna att en eller flera styrelseledamöter skall utses på annat sätt. Särskilda bestämmelser om att styrelseledamot kan utses av annan än stämman finns i 4 §.

En styrelseledamots uppdrag gäller för den tid som anges i stadgarna. Uppdragstiden får inte omfatta mer än fyra räkenskapsår och skall bestämmas så att uppdraget upphör vid slutet av den ordinarie föreningsstämma på vilken styrelseval förrättas.

Vad som sägs i denna lag och bankrörelselagen om styrelseledamöter skall i tillämpliga delar gälla även suppleanter.

Bestämmelser om arbetstagarrepresentanter finns i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

2 § Ett uppdrag som styrelseledamot upphör i förtid, om ledamoten eller den som har utsett ledamoten begär det. Anmälan om avgång skall göras hos styrelsen och, om en ledamot som inte är vald på föreningsstämma vill avgå, även hos den som har tillsatt ledamoten.

Om en styrelseledamots uppdrag upphör i förtid eller hinder enligt 3 § uppkommer för honom att vara styrelseledamot och det inte finns någon suppleant som kan inträda i hans ställe, skall övriga styrelseledamöter vidta åtgärder för att en ny styrelseledamot tillsätts för den återstående mandattiden. Sådana åtgärder behöver dock inte vidtas, om den förutvarande ledamoten var arbetstagarrepresentant som avses i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda. Skall ledamoten väljas på föreningsstämma, kan valet vänta till nästa ordinarie stämma på vilken styrelseval förrättas, om styrelsen är beslutför med kvarstående ledamöter och suppleanter och deras antal inte understiger fem.

Om en styrelseledamot som enligt stadgarna skall tillsättas i annan ordning än genom val av föreningsstämman inte har utsetts, skall Finansinspektionen förordna en ersättare på ansökan av en styrelseledamot, medlem, borgenär eller någon annan vars rätt kan vara beroende av att det finns någon som kan företräda banken.

3 § Minst hälften av styrelseledamöterna skall vara bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen i särskilda fall tillåter något annat. Den som är underårig eller i konkurs eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara styrelseledamot. Att detsamma gäller den som är underkastad näringsförbud följer av 6 § lagen (1986:436) om näringsförbud.

Styrelseledamöterna skall vara medlemmar i medlemsbanken, om inte stadgarna i särskilt angivna fall tillåter annat. Den som enligt lag är ställföreträdare för en medlem eller, om en juridisk person är medlem, den som är ledamot av styrelsen för den juridiska personen eller delägare i denna får dock vara styrelseledamot utan att vara medlem i banken, även om stadgarna saknar föreskrift om det.

Bestämmelserna i andra stycket gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

Av styrelseledamöterna får högst en för varje påbörjat femtal vara anställd i medlemsbanken. Vid denna beräkning skall hänsyn inte tas till arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen om styrelserepresentation för de privatanställda.

4 § Styrelsen skall utse en eller, om det behövs, flera verkställande direktörer att under styrelsens inseende leda verksamheten i banken. Styrelsen får även utse ställföreträdare för verkställande direktör. Om någon annan än en styrelseledamot utses till verkställande direktör, skall han ingå som ledamot i styrelsen. Om någon annan än en styrelseledamot eller en styrelsesuppleant utses till ställföreträdare för verkställande direktör, skall han ingå som suppleant i styrelsen. Verkställande direktör skall vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen i särskilda fall tillåter något annat.

Vad som sägs i denna lag om verkställande direktör skall i tillämpliga delar gälla också för ställföreträdare för verkställande direktör.

5 § När en styrelseledamot tillträder sitt uppdrag, skall han för införing i aktiebok anmäla sitt innehav av aktier i aktiebolag inom samma koncern som medlemsbanken, om det inte har skett dessförinnan. Förändringar i aktieinnehavet skall anmälas inom en månad.

Första stycket gäller inte, om anmälningsskyldighet föreligger enligt insiderlagen (1990:1342).

6 § Styrelsen får, med den inskränkning som följer av 7 §, uppdra åt verkställande direktör eller någon annan att ensam eller tillsammans med annan vidta sådana åtgärder som det annars är styrelsens uppgift att vidta. En person som har fått ett sådant uppdrag kallas delegat.

Delegation enligt första stycket får även ske till särskilda ledningsorgan för visst område (regionstyrelse) eller för ett eller flera bankkontor (kontorsstyrelse).

Styrelsen skall i en instruktion meddela föreskrifter om de befogenheter som verkställande direktör och andra delegater skall ha. Instruktionen skall fastställas för ett år i sänder. Avser uppdraget att bevilja kredit, skall grunderna för kreditgivningen fastställas. Om det har utsetts flera verkställande direktörer, skall instruktionen ange hur ledningen av medlemsbankens verksamhet skall fördelas mellan dem. Styrelsen skall så snart det kan ske sända en kopia av instruktionen till Finansinspektionen samt, när ändringar vidtagits i instruktionen, underrätta inspektionen om detta.

Uppdrag som avses i första stycket kan när som helst återkallas eller inskränkas. Även om styrelsen har lämnat delegatuppdrag får styrelsen själv avgöra ärenden av varje slag.

7 § Styrelsen får inte uppdra åt en enskild styrelseledamot eller någon annan att avgöra ärenden som är av principiell betydelse eller i övrigt av större vikt.

Styrelsen får inte i något fall uppdra åt en enskild styrelseledamot eller någon annan att bevilja kredit till fysisk eller juridisk person som omfattas av bestämmelserna i 2 kap. 17 § bankrörelselagen (1987:617).

Trots bestämmelserna i andra stycket får styrelsen uppdra åt någon annan att inom fastställda gränser bevilja kredit i och för en rörelse som drivs av låntagaren.

Styrelsen får endast i enlighet med de föreskrifter som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen meddelar uppdra åt en enskild styrelseledamot eller någon annan att ensam eller i förening med annan bevilja kredit till andra anställda och delegater än sådana som avses i andra stycket och till fysiska eller juridiska personer som står i ett sådant förhållande till dem som anges i 2 kap. 17 § första stycket 6 och 7 bankrörelselagen.

Bestämmelserna i denna paragraf om kredit gäller även garantiförbindelse som medlemsbanken åtar sig.

8 § Verkställande direktör eller annan delegat som är anställd i en medlemsbank får inte vara styrelseledamot i sådana företag vars huvudsakliga verksamhet består i att förvalta eller driva handel med aktier eller

som driver emissionsrörelse. I andra företag får de vara styrelseledamöter, om bankens styrelse i varje särskilt fall ger sitt tillstånd. Den som tillståndet avser får inte delta i styrelsens beslut i frågan.

Första stycket gäller inte om företaget ingår i samma koncern som banken.

9 § Om en medlemsbank har blivit moderföretag, skall styrelsen meddela detta till dotterföretagets ledning. Dotterföretagets ledning skall lämna styrelsen för banken de upplysningar som behövs för att bedöma koncernens ställning och resultatet av koncernens verksamhet.

10 § Inom styrelsen skall en av ledamöterna vara ordförande. Styrelsen skall välja ordförande om inte annat föreskrivs i stadgarna eller beslutas av föreningsstämman. Styrelsen får även utse vice ordförande. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottnings.

Verkställande direktör eller annan anställd i medlemsbanken får inte vara ordförande eller vice ordförande.

11 § Ordföranden skall se till att sammanträden hålls när det behövs. På begäran av en styrelseledamot skall styrelsen sammankallas.

Vid styrelsens sammanträden skall det föras protokoll, som undertecknas eller justeras av ordföranden och den ledamot som styrelsen utser till det. Styrelseledamot har rätt att få avvikande mening antecknad till protokollet. Protokollen skall föras i nummerföljd och förvaras på betryggande sätt.

12 § Styrelsen är beslutförför, om mer än hälften av hela antalet styrelseledamöter eller det högre antal som föreskrivs i stadgarna är närvarande. Beslut i ett ärende får dock inte fattas, om inte såvitt möjligt samtliga styrelseledamöter fått tillfälle att delta i ärendets behandling och fått tillfredsställande underlag för att avgöra ärendet. Om en styrelseledamot inte kan komma och det finns en suppleant som skall träda in i hans ställe, skall suppleanten ges tillfälle till det. Suppleant för arbetstagarledamot som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserrepresentation för de privatanställda, skall dock alltid få underlag och ges tillfälle att delta i ärendets behandling på samma sätt som en styrelseledamot.

Om inte stadgarna föreskriver särskild röstmajoritet, gäller som styrelsens beslut den mening för vilken mer än hälften av de närvarande röstar eller, vid lika röstetal, den mening som ordföranden biträder. Är styrelsen inte fulltalig, skall de som röstar för beslutet dock utgöra mer än en tredjedel av hela antalet styrelseledamöter, om inte annat föreskrivs i stadgarna.

Handlingar som enligt denna lag eller bankrörelselagen (1987:617) skall undertecknas av styrelsen skall skrivas under av minst hälften av hela antalet styrelseledamöter.

13 § En styrelseledamot eller en delegat får inte handlägga frågor om avtal mellan honom och medlemsbanken. Han får inte heller handlägga frågor om avtal mellan banken och tredje man, om han i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot bankens. Han får inte heller delta i beslut om avtal mellan banken och tredje man, som han ensam eller tillsammans med annan får företräda. Med avtal jämställs rättegång eller annan talan.

14 § Styrelsen företräder medlemsbanken och tecknar dess firma.

Styrelsen kan bemyndiga en styrelseledamot eller någon annan att företräda medlemsbanken och teckna dess firma, om inte ett förbud mot sådant bemyndigande har tagits in i stadgarna. Minst en av dem som bemyndigas att företräda banken och teckna dess firma skall vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen i särskilda fall tillåter något annat. I övrigt gäller i fråga om den som inte är styrelseledamot vad som sägs i 3 § första och andra styckena och 13 § om styrelseledamot.

Rätten att teckna medlemsbankens firma får utövas endast av två eller flera personer i förening. Ingen annan inskränkning får registreras.

Styrelsen kan när som helst återkalla ett bemyndigande som avses i andra stycket.

Om medlemsbanken inte har någon behörig ställföreträdare som är bosatt i Sverige, skall styrelsen bemyndiga en person som är bosatt här att på bankens vägnar ta emot delgivning. Ett sådant bemyndigande får inte lämnas till någon som är underårig eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

15 § Styrelsen eller annan ställföreträdare för medlemsbanken får inte företa rättshandling eller annan åtgärd som är ägnad att bereda otillbörlig fördel åt en medlem eller någon annan till nackdel för banken eller annan medlem.

En ställföreträdare får inte följa sådana föreskrifter av föreningsstämman eller annat föreningsorgan som inte är gällande därför att de står i strid med denna lag, bankrörelselagen (1987:617), lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller stadgarna.

16 § Har en ställföreträdare överskridit sin befogenhet när han företog en rättshandling för medlemsbanken, gäller inte rättshandlingen mot banken, om den mot vilken rättshandlingen företogs insåg eller borde ha insett att befogenheten överskreds.

17 § Medlemsbanken skall anmäla för registrering vem som har utsetts till styrelseledamot, suppleant och firmatecknare och vem som enligt 14 § bemyndigats att på bankens vägnar ta emot delgivning samt deras postadress och personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum. Om någon ledamot eller suppleant har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda, skall detta anges. Banken skall även anmäla för registrering vilka som tecknar bankens firma och på vilket sätt detta skall ske.

Anmälan görs första gången när medlemsbanken enligt 2 kap. 5 § anmäls för registrering och därefter genast efter det att en ändring har inträffat i ett förhållande som har anmälts eller skall anmälas för registrering enligt första stycket. Även den som anmälningen gäller har rätt att göra anmälan.

Om medlemsbankens postadress ändras, skall banken genast anmäla det för registrering.

7 kap.Föreningsstämma

1 § Föreningsmedlemmarnas rätt att besluta i medlemsbankens angelägenheter utövas vid föreningsstämman.

Varje medlem har en röst, om inte annat anges i stadgarna.

Av 12 § framgår att föreningsstämmans befogenheter helt eller delvis kan överlämnas åt särskilt valda fullmäktige.

2 § En medlems rätt vid föreningsstämman utövas av medlemmen personligen eller den som är medlemmens ställföreträdare enligt lag eller genom ombud med skriftlig, dagtecknad fullmakt. Fullmakten gäller högst ett år från utfärdandet. Ingen får som ombud företräda mer än en medlem, om inte annat anges i stadgarna.

En medlem får vid föreningsstämman ha högst ett biträde.

3 § En medlem får inte själv eller genom ombud rösta i fråga om

1. talan mot honom,

2. hans befrielse från skadeståndsansvar eller annan förpliktelse gentemot medlemsbanken, eller

3. talan eller befrielse som avses i 1 eller 2 beträffande någon annan, om medlemmen har ett väsentligt intresse i frågan som kan strida mot bankens.

Bestämmelserna i första stycket om medlem gäller även ombud för medlem.

4 § Föreningsstämman skall hållas på den ort där styrelsen har sitt säte. I stadgarna kan det dock föreskrivas att föreningsstämman skall eller kan hållas på annan angiven ort. Om utomordentliga omständigheter föranleder det, får stämman hållas på annan plats inom Sverige.

5 § Ordinarie föreningsstämma skall hållas inom fyra månader efter utgången av varje räkenskapsår. Vid en sådan stämma skall styrelsen lägga fram årsredovisningen och revisionsberättelsen samt, i en medlemsbank som är moderföretag, koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen.

Vid stämman skall beslut fattas

1. om fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen samt, i medlemsbank som är moderföretag, koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen,

2. om dispositioner beträffande vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,

3. om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna, samt

4. i andra ärenden som ankommer på stämman enligt denna lag, bankrörelselagen (1987:617) eller stadgarna.

Beslut i en fråga som avses i andra stycket 1-3 skall dock skjutas upp till en fortsatt stämma, om majoriteten eller en minoritet som består av minst en tiondel av samtliga röstberättigade begär det. Den fortsatta stämman skall hållas minst en och högst två månader efter den ordinarie stämman. Något ytterligare uppskov är inte tillåtet.

6 § Extra föreningsstämma skall hållas när styrelsen finner skäl till det. En sådan stämma skall även hållas när det för uppgivet ändamål skriftligen

begärs av flertalet av revisorerna eller av minst en tiondel av samtliga röstberättigade eller det mindre antal som kan vara bestämt i stadgarna. Kallelse skall utfärdas inom fjorton dagar från den dag då begäran kom in till medlemsbanken.

7 § En medlem har rätt att få ett ärende behandlat vid en föreningsstämma, om han begär det på det sätt och inom den tid som kan vara bestämd i stadgarna. Saknar stadgarna sådana bestämmelser, skall medlemmen skriftligen framställa sin begäran hos styrelsen i så god tid att ärendet kan tas upp i kallelsen till stämman. Den som har uteslutits ur medlemsbanken har inte rätt att få ärende behandlat vid stämman, även om han ännu inte har avgått ur banken.

8 § Styrelsen kallar till föreningsstämma. Kallelsen får utfärdas tidigast fyra veckor före stämman. Om inte stadgarna föreskriver längre tid skall kallelsen utfärdas senast två veckor före ordinarie och senast en vecka före extra stämma. Om stämman skjuts upp till en dag som infaller senare än fyra veckor efter det att stämman har inletts, skall kallelse utfärdas till den fortsatta stämman. Om det enligt denna lag eller stadgarna krävs att ett stämmobeslut skall fattas på två stämmor för att det skall bli giltigt, får kallelse till den senare stämman inte utfärdas innan den första stämman har hållits. I en sådan kallelse skall det anges vilket beslut den första stämman har fattat.

Kallelse skall ske enligt stadgarna. Skriftlig kallelse skall dock alltid sändas till varje medlem vars postadress är känd för medlemsbanken, om

1. ordinarie föreningsstämma skall hållas på annan tid än som föreskrivs i stadgarna, eller
2. föreningsstämma skall behandla fråga om
 - a) sådan ändring av stadgarna som avses i 15 § första eller andra stycket,
 - b) bankens försättande i likvidation, eller
 - c) bankens uppgående i en annan bank genom fusion.

I kallelsen skall de ärenden som skall förekomma på stämman anges tydligt. Om stämman skall behandla ett ärende om medlemsbankens uppgående i en annan bank genom fusion eller ett ärende om bankens försättande i likvidation, skall förslaget och grunden för detta anges i kallelsen. Om ett ärende avser ändring av stadgarna, skall det huvudsakliga innehållet av förslaget till ändringen anges i kallelsen. Ett fullständigt förslag till stadgeändringen skall efter det att kallelse har utfärdats hållas tillgängligt för medlemmarna hos banken och genast sändas till medlemmar som begär det och uppger sin postadress.

Under minst en vecka före den stämma som avses i 5 § skall redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen samt, i medlemsbank som är moderföretag, koncernredovisningshandlingarna och koncernrevisionsberättelsen eller kopior av dessa hållas tillgängliga för medlemmarna och innehavarna av förlagsandelar hos banken och genast sändas till medlemmar och innehavare av förlagsandel som begär det och uppger sin postadress.

9 § Om bestämmelser i denna lag, bankrörelselagen (1987:617) eller stadgarna rörande kallelse till föreningsstämma eller tillhandahållande av handlingar har åsidosatts i ett ärende, får stämman inte besluta i ärendet

utan samtycke av alla medlemmar som berörs av felet. Stämman får dock även utan sådant samtycke avgöra ett ärende som inte har tagits upp i kallelsen, om ärendet enligt stadgarna skall förekomma på stämman eller omedelbart föranleds av ett annat ärende som skall avgöras. Den får också besluta att extra föreningsstämma skall sammankallas för behandling av ärendet.

10 § Föreningsstämman öppnas av styrelsens ordförande eller av den som styrelsen har utsett. Stämman utser ordförande vid stämman. I stadgarna kan det dock bestämmas vem som skall öppna stämman och vara ordförande vid denna.

Stämmans ordförande skall, om det behövs, upprätta en förteckning över närvarande medlemmar, ombud och biträden (röstlängd). Uppgift om medlemmarnas rösträtt skall lämnas i röstlängden, om det förekommer olika rösträtt bland medlemmarna. Sedan röstlängden har godkänts av stämman, skall den tillämpas till dess att stämman beslutar om ändring. Uppskjuts stämman till en senare dag än nästföljande vardag, skall en ny röstlängd upprättas om det behövs.

Ordföranden skall se till att det förs protokoll vid stämman. I fråga om protokollets innehåll gäller

1. att röstlängden skall tas in i eller fogas som bilaga till protokollet,
2. att stämmans beslut skall föras in i protokollet, samt
3. om röstning har skett, att resultatet skall anges i protokollet.

Protokollet skall undertecknas av ordföranden och minst en justeringsman som utses av stämman. Senast tre veckor efter stämman skall det justerade protokollet hållas tillgängligt hos medlemsbanken för medlemmarna och innehavarna av förlagsandelar. Protokollen skall förvaras på betryggande sätt.

11 § Styrelsen skall, om en medlem begär det och styrelsen finner att det kan ske utan väsentlig nackdel för medlemsbanken eller nämnvärd olägenhet för enskild, på föreningsstämman lämna upplysningar om förhållanden som kan inverka på bedömandet av bankens årsredovisning och dess ställning i övrigt eller av ett ärende på stämman. Ingår banken i en koncern avser upplysningsplikten även bankens förhållande till andra koncernföretag samt, om banken är moderföretag, koncernredovisningen liksom sådana förhållanden som kan inverka på bedömningen av dotterföretagens ställning.

Kan en begärd upplysning lämnas endast med stöd av uppgifter som inte är tillgängliga på stämman, skall upplysningen inom två veckor därefter hållas skriftligen tillgänglig för medlemmarna hos medlemsbanken samt sändas till de medlemmar som har begärt upplysningen.

Finner styrelsen att en begärd upplysning inte kan lämnas till medlemmarna utan väsentlig nackdel för medlemsbanken eller nämnvärd olägenhet för enskild, skall upplysningen på medlemmens begäran i stället lämnas till bankens revisorer inom två veckor efter stämman. Revisorerna skall inom en månad efter stämman skriftligen yttra sig till styrelsen om huruvida den begärda upplysningen har lämnats till dem samt huruvida upplysningen enligt deras mening borde ha föranlett ändring i revisionsberättelsen eller, beträffande bank som är moderföretag, i koncernrevisionsberättelsen, liksom huruvida upplysningen i övrigt ger anledning till erinran. Om så är

fallet, skall ändringen eller erinran anges i yttrandet. Styrelsen skall hålla revisoreernas yttrande tillgängligt hos banken för medlemmarna samt sända en kopia av det till de medlemmar som har begärt upplysningen.

12 § I stadgarna får det bestämmas att föreningsstämans befogenheter helt eller delvis skall utövas av särskilt valda fullmäktige.

En fullmäktige får inte väljas för längre mandatperiod än tre år. Till fullmäktig får utses endast medlem i medlemsbanken eller någon som utan att vara medlem enligt 6 kap. 3 § andra stycket ändå kan väljas till styrelseledamot.

Ett fullmäktigsammanträde anses som en föreningsstämma. I fråga om fullmäktig gäller bestämmelserna i 1-11 §§ om medlem i medlemsbanken. Dock får en fullmäktig inte rösta genom ombud.

Angående beslut av fullmäktige i ärenden som avses i 15 § eller 10 kap. 3 § skall medlemmarna underrättas på det sätt som stadgarna föreskriver.

Även om fullmäktige har utsetts, har medlemmarna i medlemsbanken sådan rätt som avses i 7 §, 8 § fjärde stycket och 10 § fjärde stycket andra meningen.

13 § Föreningsstämans beslut utgörs av den mening som har fått mer än hälften av de avgivna rösterna eller, vid lika röstetal, den mening som ordföranden biträder. Vid val anses den vald som fått de flesta rösterna. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning, om inte annat beslutas av stämman innan valet förrättas.

Första stycket gäller inte, om annat följer av denna lag, bankrörelselagen (1987:617) eller stadgarna. Beträffande beslut som avses i 14 och 15 §§ kan dock i stadgarna endast föreskrivas villkor som går längre än som anges i dessa paragrafer.

14 § Beslut att ändra stadgarna fattas av föreningsstämman. Beslutet är giltigt om samtliga röstberättigade har förenat sig om det. Beslutet är även giltigt, om det har fattats på två på varandra följande föreningsstämmor och på den senare stämman biträts av minst två tredjedelar av de röstande eller den större majoritet som krävs enligt 15 §.

15 § Ett beslut om sådan ändring av stadgarna som innebär att en medlems förpliktelse att erlägga insatser till medlemsbanken ökas eller att hans rätt till årsvinst inskränks är giltigt, om beslutet på den senare stämman enligt 14 § biträts av minst tre fjärdedelar av de röstande.

Ett beslut om sådan ändring av stadgarna som innebär att en medlems rätt till medlemsbankens behållna tillgångar vid dess upplösning inskränks är giltigt, om beslutet på den senare stämman enligt 14 § biträts av samtliga röstande. Detsamma gäller, om ändringen innebär en inskränkning i en medlems rätt att återfå insats enligt 4 kap. 1 eller 3 § eller innebär att en medlems utträde ur banken försvåras och ändringen skall gälla även dem som var medlemmar i banken när frågan avgjordes.

Ett beslut om ändring av stadgarna i de hänseenden som avses i första och andra styckena får inte tillämpas mot en medlem som inte har samtyckt till ändringen och som säger upp sig till utträde ur medlemsbanken inom en månad från det att slutligt beslut fattades eller, om beslutet fattades av fullmäktige, från det medlemmen underrättades om beslutet. I ett sådant fall

får medlemmen, oavsett vad stadgarna föreskriver, utträda ur banken vid utgången av det räkenskapsår som slutar tidigast en månad efter uppsägningen. Vid utträdet har medlemmen den rätt som en avgående medlem har enligt 4 kap. 1 § första och andra styckena.

16 § Ett beslut om ändring av stadgarna skall genast anmälas för registrering sedan ändringen har stadfäst. Beslutet får inte verkställas förrän registrering har skett.

Beslut som innebär nedsättning av medlemsinsatsernas belopp eller annan lindring av medlemmarnas insatsskyldighet enligt stadgarna får inte verkställas förrän ett år efter registreringen.

17 § Föreningsstämman får inte fatta beslut som är ägnade att ge otillbörlig fördel åt en medlem eller någon annan till nackdel för medlemsbanken eller annan medlem.

18 § Om ett beslut av föreningsstämman inte har kommit till i behörig ordning eller i övrigt strider mot denna lag, bankrörelselagen (1987:617), lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller stadgarna, kan talan mot medlemsbanken om att beslutet skall upphävas eller ändras föras av medlem, innehavare av förlagsandelar, styrelsen eller styrelseledamot.

Talan skall väckas inom tre månader från dagen för beslutet. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten till talan förlorad.

Talan får väckas senare än vad som sägs i andra stycket när

1. beslutet är sådant att det inte lagligen kan fattas ens med alla medlemmars samtycke,
2. samtycke till beslutet krävs av alla eller vissa medlemmar och sådant samtycke inte har getts, eller
3. kallelse till stämman inte har skett eller de bestämmelser om kallelse som gäller för medlemsbanken har eftersatts i något väsentligt avseende.

En dom varigenom föreningsstämmans beslut upphävs eller ändras gäller även för de medlemmar och innehavare av förlagsandelar som inte har fört talan. Rätten kan ändra föreningsstämmans beslut endast om det kan fastställas vilket innehåll beslutet rätteligen borde ha haft. Är föreningsstämmans beslut sådant som enligt denna lag eller bankrörelselagen skall anmälas för registrering, skall rätten underrätta Finansinspektionen för registrering, om beslutet har upphävts eller ändrats genom en dom som har vunnit laga kraft eller rätten genom beslut under rättegången har förordnat att föreningsstämmans beslut inte får verkställas.

19 § Om styrelsen vill väcka talan mot medlemsbanken, skall styrelsen sammankalla en föreningsstämma för val av ställföreträdare att föra bankens talan i tvisten. Stämning delges med den ställföreträdare som har valts.

Ett förbehåll i stadgarna att tvister mellan medlemsbanken och styrelsen, styrelseledamot, likvidator, medlem, innehavare av förlagsandel eller röstberättigad som inte är medlem skall hänskjutas till skiljemän, har samma verkan som ett skiljeavtal. Om styrelsen begär skiljemannaförfarande mot banken, tillämpas första stycket. Är det fråga om en klandertalan av styrelsen mot föreningsstämmans beslut, är rätten till talan inte förlorad enligt

18 § andra stycket, om styrelsen inom den klandertid som anges där har kallat till föreningsstämma enligt första stycket.

8 kap. Överskottsutdelning och annan användning av medlemsbankens egendom

1 § Medlemsbankens medel får betalas ut till medlemmarna endast i form av överskottsutdelning, återbetalning av medlemsinsatser enligt 4 kap., utbetalning vid nedsättning av medlemsinsatsernas belopp och utskiftning vid bankens likvidation.

Med överskottsutdelning avses i denna lag

1. gottgörelse i form av återbäringar eller liknande som grundas på rörelsens resultat utan att ha räknats in i redovisade årsresultat, och

2. utdelningar från redovisade årsresultat i form av medlemsåterbärning eller på annat sätt (vinstutdelning).

Att stadgarna skall innehålla bestämmelser om användningen av behållna tillgångar vid medlemsbankens likvidation följer av 2 kap. 4 §.

2 § Vinstutdelning får inte överstiga vad som i den fastställda balansräkningen och, i fråga om medlemsbank som är moderföretag, i den fastställda koncernbalansräkningen för det senaste räkenskapsåret redovisas som bankens eller koncernens fria egna kapital med avdrag för

1. det belopp som enligt lag eller stadgarna skall avsättas till bundet eget kapital eller, i fråga om bank som är moderföretag, det belopp som av det fria egna kapitalet i koncernen enligt årsredovisningarna för företag inom denna skall föras över till det bundna egna kapitalet, och

2. belopp som annars enligt stadgarna skall användas för något annat ändamål än utdelning till medlemmarna.

Vinstutdelning som beräknas på annat sätt än i förhållande till den omfattning i vilken medlemmarna har deltagit i medlemsbankens verksamhet eller i övrigt tagit denna i anspråk, får fastställas till högst en ränta för år på inbetalda medlemsinsatser som motsvarar det av riksbanken fastställda diskonto som gällde vid räkenskapsårets utgång med tillägg av tre procentenheter.

3 § Gottgörelser som avses i 1 § andra stycket 1 får inte lämnas i vidare mån än att föreskriven avsättning kan ske till reservfonden.

Överskottsutdelning får inte ske med så stort belopp att utdelningen med hänsyn till medlemsbankens eller koncernens konsolideringsbehov, likviditet eller ställning i övrigt står i strid med god affärssed.

4 § Gottgörelser och sådan vinstutdelning som beräknas i förhållande till den omfattning i vilken någon har deltagit i medlemsbankens verksamhet eller i övrigt tagit denna i anspråk får lämnas även till andra än medlemmar.

Även vinstutdelning av det slag som avses i 2 § andra stycket får lämnas till innehavare av förlagsandelar. Därvid gäller inte den begränsning i fråga om utdelningens höjd som anges där.

5 § Föreningsstämman fattar beslut om överskottsutdelning. Den får uppdra åt styrelsen att fatta beslut om gottgörelser. Stämman får inte besluta om utdelning av större belopp än styrelsen har föreslagit eller godkänt.

6 § Till reservfonden skall avsättas minst tjugofem procent av den del av medlemsbankens nettovinst för året som inte går åt för att täcka en balanserad förlust. Vid avsättning till reservfonden skall till nettovinsten räknas även gottgörelser. Uppgår reservfonden till minst tio procent av bankens utlåning vid utgången av det närmast föregående räkenskapsåret, behöver sådan avsättning till reservfond som avses i detta stycke inte ske.

Till reservfonden skall vidare avsättas det belopp som

1. medlem vid avgång ur medlemsbanken inte får tillbaka av sina insatser,
2. förlagsandelsinnehavare inte får ut vid inlösen av en förlagsinsats,
3. enligt stadgarna skall avsättas till reservfonden,
4. enligt beslut av föreningsstämman i övrigt skall föras över från det i balansräkningen redovisade fria egna kapitalet till reservfonden.

Reservfonden får enligt beslut av föreningsstämman sättas ned endast för att täcka sådan förlust enligt den fastställda balansräkningen som inte kan täckas av fritt eget kapital.

7 § Sker utbetalning till en medlem eller någon annan i strid mot denna lag, skall mottagaren betala tillbaka vad han erhållit med ränta beräknad enligt 5 § räntelagen (1975:635) från det att utbetalningen erhållits intill dess att högre ränta skall betalas enligt 6 § räntelagen till följd av 3 eller 4 § samma lag. Detta gäller dock inte om mottagaren hade skäligen anledning att anta att utbetalningen utgjorde laglig överskottsutdelning.

För den brist som uppkommer vid återbetalningen ansvarar enligt 5 kap. 1-4 §§ bankrörelselagen (1987:617) de som medverkat till att besluta om eller verkställa utbetalningen eller till att upprätta eller fastställa en oriktig balansräkning som legat till grund för beslutet.

8 § Föreningsstämman får besluta om gåvor till allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål, om det med hänsyn till ändamålet, medlemsbankens ställning och omständigheterna i övrigt kan anses skäligt. Styrelsen får för sådana ändamål endast använda tillgångar som med hänsyn till bankens ställning är av ringa betydelse.

9 kap. Likvidation och upplösning

Frivillig likvidation

1 § Föreningsstämman kan besluta att medlemsbanken skall träda i likvidation.

Ett beslut om likvidation är giltigt endast om samtliga röstberättigade förenat sig om beslutet eller detta har fattats på två på varandra följande stämmor och på den senare stämman biträts av minst två tredjedelar av de röstande. Längre gående villkor för att beslutet skall bli giltigt får föreskrivas i stadgarna. Likvidationen inträder omedelbart eller den senare dag som stämman beslutar.

Ett beslut om likvidation kan dock alltid fattas med enkel majoritet, om det gäller ett beslut enligt 19 § andra stycket eller om det finns grund för tvångslikvidation enligt 2 eller 4 §. Vid lika röstetal utgörs stämmans beslut av den mening som ordföranden biträder. Ett beslut om likvidation enligt detta stycke har omedelbar verkan.

Tvångslikvidation

2 § Om antalet medlemmar går ned under det lägsta antal som föreskrivs i 2 kap. 1 §, skall styrelsen snarast möjligt till föreningsstämman hänskjuta frågan huruvida medlemsbanken skall träda i likvidation. Inträder inte ett tillräckligt antal medlemmar inom tre månader efter det att antalet gått ned under det föreskrivna lägsta antalet, skall styrelsen, om inte stämman beslutar att medlemsbanken skall träda i likvidation, hos rätten ansöka att medlemsbanken försätts i likvidation. En sådan ansökan kan även göras av en styrelseledamot, en revisor, en medlem eller en innehavare av förlagsandel. En anmälan till rätten om samma förhållanden kan även göras av Finansinspektionen.

Görs ansökan eller anmälan enligt första stycket, förordnar rätten att medlemsbanken skall träda i likvidation, om det inte under ärendets handläggning i första instans styrks att det föreskrivna lägsta medlemsantalet har uppnåtts.

3 § Om styrelseledamöterna underlåter att fullgöra sina skyldigheter enligt 2 § första stycket, svarar de och andra som med vetskap om denna underlåtenhet handlar på medlemsbankens vägnar solidariskt för de förpliktelser som uppkommer för banken. En styrelseledamot undgår dock ansvar, om han visar att underlåtenheten inte beror på försummelse av honom. Solidariskt ansvar för de förpliktelser som uppkommer för banken inträder även för sådana medlemmar som med vetskap om att banken är skyldig att träda i likvidation enligt 2 § första stycket ändå deltar i beslut att fortsätta bankens verksamhet. Ansvarighet enligt denna paragraf gäller dock inte för förpliktelser som uppkommer sedan likvidationsfrågan har hänskjutits till rättens prövning eller sedan ett tillräckligt antal medlemmar har inträtt efter den tid som anges i 2 § första stycket.

4 § Rätten skall besluta att medlemsbanken skall träda i likvidation, om

1. medlemsbankens rörelse inte öppnats inom ett år från dess bildande,
2. oktroyen för medlemsbanken har återkallats, eller
3. medlemsbanken efter en konkurs som avslutats med överskott inte inom föreskriven tid har fattat beslut om likvidation enligt 19 § andra stycket.

Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om det styrks att likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning i första instans.

Fråga om likvidation enligt första stycket prövas på anmälan av Finansinspektionen eller på ansökan av styrelsen, styrelseledamot, medlem eller innehavare av förlagsandel. I det fall som avses i första stycket 3 prövas frågan även på ansökan av borgenär eller av annan vars rätt kan vara beroende av att det finns någon som kan företräda medlemsbanken.

Förfarandet hos rätten

5 § Görs ansökan eller anmälan som avses i 2 eller 4 §, skall rätten genast kalla medlemsbanken, Finansinspektionen samt de medlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för rätten på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för banken att träda i likvidation skall prövas. Kallelsen skall delges banken, om det kan ske på annat sätt än enligt 15-17 §§ delgivningslagen (1970:428). Rätten skall se till att kallelsen kungörs i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställedagen.

6 § Har sökanden haft kostnader för delgivning eller kungörelse samt för expeditioner i ett ärende enligt 2 eller 4 §, skall kostnaderna betalas av medlemsbankens medel, om banken förpliktas träda i likvidation eller om rätten i annat fall finner det skäligt. När anmälan har gjorts av Finansinspektionen skall dessa kostnader betalas av banken.

Genomförandet av likvidationen

7 § Föreningsstämman eller den domstol som beslutar att medlemsbanken skall träda i likvidation skall genast anmäla beslutet till Finansinspektionen för registrering. Finansinspektionen skall därvid utan dröjsmål utse två eller flera likvidatorer. Likvidatorerna träder i styrelsens ställe och har till uppgift att genomföra likvidationen.

8 § Bestämmelserna om styrelse och styrelseledamöter i denna lag, bankrörelselagen (1987:617) och lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag skall tillämpas på likvidatorerna, i den mån inte annat följer av detta kapitel.

Ett uppdrag att vara revisor upphör inte genom att medlemsbanken träder i likvidation. Bestämmelserna om revision i 3 kap. bankrörelselagen skall tillämpas under likvidationen. I revisionsberättelsen skall anges om likvidationen enligt revisorernas mening onödigt fördröjs.

9 § När föreningsstämma hålls under likvidation skall bestämmelserna i denna lag och bankrörelselagen (1987:617) om föreningsstämma tillämpas, om inte något annat följer av detta kapitel.

10 § När medlemsbanken har trätt i likvidation, skall styrelsen genast lämna en redovisning för sin förvaltning av bankens angelägenheter under den tid för vilken redovisningshandlingar inte förut har lagts fram på föreningsstämma. Redovisningen skall läggas fram på stämman så snart det kan ske. Bestämmelserna om årsredovisning och revisionsberättelse skall tillämpas.

Om tiden även omfattar det föregående räkenskapsåret, skall en särskild redovisning lämnas för detta år. I en medlemsbank som är moderföretag skall denna särskilda redovisning även omfatta koncernredovisning.

11 § Likvidatorerna skall ansöka om kallelse på medlemsbankens okända borgenärer.

12 § Likvidatorerna skall så snart det kan ske genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt förvandla medlemsbankens egendom till pengar, i den utsträckning det behövs för likvidationen, samt betala bankens skulder. Bankens rörelse får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling eller för att de anställda skall få skälig tid på sig för att skaffa nya anställningar.

13 § Likvidatorerna skall för varje räkenskapsår lämna en årsredovisning, som skall läggas fram på den ordinarie föreningsstämman för godkännande. I fråga om likvidatorernas redovisning och dess behandling på stämman tillämpas inte 7 kap. 5 § andra stycket 1 och 2 denna lag. Bestämmelserna i 5 kap. 17-23 §§ och 6 kap. 2 §

årsredovisningslagen (1995:1554) samt 5 kap. 2 § 3 och 6 kap. 2 och 3 §§ lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag behöver inte heller tillämpas.

I balansräkningen tas det egna kapitalet upp i en post, varvid insatskapitalet anges inom linjen och i förekommande fall delas upp på medlemsinsatskapital och förlagsinsatskapital.

Ingen tillgång får tas upp till ett högre värde än den beräknas inbringa efter avdrag för försäljningskostnaderna. Om en tillgång kan beräknas inbringa ett väsentligt högre belopp än det värde som har tagits upp i balansräkningen eller om det för en skuld eller en likvidationskostnad kan beräknas gå åt ett belopp som väsentligt avviker från den redovisade avsättningen eller skulden, skall vid tillgångs-, avsättnings- eller skuldposten det beräknade beloppet anges inom linjen.

14 § När den i kallelsen på okända borgenärer bestämda anmälningstiden har gått ut och alla kända skulder blivit betalda, skall likvidatorerna skifta medlemsbankens behållna tillgångar. Om det råder tvist om något skuldbelopp eller om skuldbeloppet inte är förfallet till betalning eller av annan orsak inte kan betalas, skall så mycket av bankens medel som kan behövas för denna betalning behållas och återstoden skiftas.

De medlemmar eller innehavare av förlagsandelar som vill klandra skiftet skall väcka talan mot medlemsbanken senast tre månader efter det att slutredovisningen lades fram på föreningsstämman.

Om en medlem eller innehavare av en förlagsandel inte inom fem år efter det att slutredovisningen lades fram på föreningsstämman har anmält sig för att lyfta vad han har fått vid skiftet, har han förlorat sin rätt till detta. Om medlen är ringa i förhållande till de skiftade tillgångarna, kan rätten på anmälan av likvidatorerna förordna att medlen skall tillfalla Allmänna arvsfonden. I annat fall skall 17 § tillämpas.

15 § När likvidatorerna har fullgjort sitt uppdrag, skall de så snart det kan ske avge en slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse som avser likvidationen i dess helhet. Berättelsen skall även innehålla en redogörelse för skiftet. Redovisningshandlingar för hela likvidationstiden skall fogas till berättelsen. Berättelsen och redovisningshandlingarna skall lämnas till revisorerna. Dessa skall inom en månad därefter avge en revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen.

Efter det att revisionsberättelsen har lämnats till likvidatorerna skall dessa genast kalla medlemmarna till en föreningsstämma för granskning av slutredovisningen. Slutredovisningen med bifogade redovisningshandlingar och revisionsberättelsen skall hållas tillgängliga och sändas till medlemmar och innehavare av förlagsandelar enligt bestämmelserna i 7 kap. 8 § fjärde stycket samt läggas fram på stämman. Föreskrifterna i 7 kap. 5 § andra stycket 3 och tredje stycket om beslut på föreningsstämma om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna skall tillämpas på likvidatorerna.

16 § När likvidatorerna har lagt fram slutredovisningen är medlemsbanken upplöst. Detta skall genast anmälas för registrering.

En tiondel av samtliga röstberättigade kan dock begära hos likvidatorerna att en föreningsstämma kallas in för att behandla en fråga om talan skall väckas enligt 5 kap. 7 § bankrörelselagen (1987:617).

17 § Om det efter medlemsbankens upplösning enligt 16 § visar sig att den har tillgångar eller om talan väcks mot den eller om det av någon annan orsak uppkommer behov av en likvidationsåtgärd, skall likvidationen fortsättas. Detta skall genast anmälas av likvidatorerna för registrering. Kallelse till första föreningsstämman efter återupptagandet skall utfärdas enligt stadgarna. Därutöver skall skriftliga kallelser sändas till varje medlem vars postadress är känd för medlemsbanken.

18 § Om en medlemsbank har trätt i likvidation på grund av föreningsstämmans beslut, kan stämman sedan revisorerne avgivit yttrande besluta att likvidationen skall upphöra och bankens verksamhet återupptas. Ett sådant beslut får dock inte fattas, om det finns anledning till likvidation på grund av denna lag eller stadgarna, eller om utskiftning har ägt rum.

När beslut enligt första stycket fattas, skall en styrelse samtidigt väljas.

Föreningsstämmans beslut om likvidationens upphörande och val av en styrelse skall likvidatorerna genast anmäla för registrering. Beslutet får inte verkställas förrän Finansinspektionen lämnat tillstånd till detta och registrering har skett.

Om ett likvidationsbeslut som avses i 1, 2 eller 4 § har blivit upphävt genom en dom eller ett beslut som har vunnit laga kraft, skall likvidatorerna genast anmäla detta för registrering samt kalla till föreningsstämma för val av styrelse.

När likvidation har upphört enligt denna paragraf, skall 15 § tillämpas.

Konkurs

19 § Om en medlemsbank har försatts i konkurs och denna avslutas utan överskott, är banken upplöst när konkursen avslutas.

Om det finns överskott, skall föreningsstämman inom en månad från det att konkursen avslutades besluta att banken skall träda i likvidation. Om inte ett sådant beslut fattas gäller 4 §.

Var medlemsbanken i likvidation när den försattes i konkurs, skall likvidationen fortsättas enligt 17 §, om konkursen avslutas med överskott.

20 § Om en medlemsbank försatts i konkurs, skall tingsrätten sända en underrättelse om beslutet till Finansinspektionen för registrering.

Under konkursen företräds banken som konkursgäldenär av den styrelse eller de likvidatorer som finns vid konkursens början. Även under konkursen gäller dock bestämmelserna i denna lag om rätt att avgå, om entledigande och om nytillsättning.

När en konkurs har avslutats skall tingsrätten genast underrätta Finansinspektionen om detta för registrering samt ange om överskott finns eller inte. Tingsrätten skall även för registrering underrätta Finansinspektionen när en överrätt genom beslut som vunnit laga kraft har upphävt ett beslut att försätta medlemsbanken i konkurs.

10 kap. Fusion och inlösen av aktier i dotterbolag

Fusion genom absorption

1 § Enligt ett avtal om fusion kan en medlemsbank (den överlåtande banken) gå upp i en annan medlemsbank (den övertagande banken). En sådan fusion innebär att medlemmarna i den överlåtande banken blir med-

lemmar i den övertagande banken och att den överlåtande banken upplöses utan likvidation samt att dess tillgångar och skulder övertas av den övertagande banken. För att avtalet skall bli giltigt skall det godkännas av föreningsstämman i den överlåtande banken. Fusion kan ske trots att den överlåtande banken har trätt i likvidation. I ett sådant fall skall likvidationen avslutas när tillstånd till fusionen enligt 5 § har registrerats.

Följande handlingar skall hållas tillgängliga för de röstberättigade, medlemmarna och innehavarna av förlagsandelar i den överlåtande medlemsbanken under minst en vecka före den föreningsstämma vid vilken frågan om godkännande av fusionsavtalet skall behandlas samt läggas fram på stämman:

1. förslag till föreningsstämmans beslut,
2. fusionsavtalet,
3. en redogörelse av styrelsen för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av förslaget lämplighet för medlemsbanken och insättarna,
4. ett yttrande av revisorerna över styrelsens redogörelse enligt 3, samt
5. en kopia av den övertagande medlemsbankens årsredovisning för det senaste räkenskapsåret, försedd med anteckning om föreningsstämmans beslut rörande bankens vinst eller förlust, samt en kopia av revisionsberättelsen för samma räkenskapsår.

Skall den överlåtande medlemsbankens årsredovisning inte behandlas på den stämma som anges i andra stycket eller har den övertagande bankens årsredovisning för det senaste räkenskapsåret inte behandlats på en stämma i den banken, skall i stället för de handlingar som anges i andra stycket 5 följande handlingar hållas tillgängliga och läggas fram på den förstnämnda stämman i enlighet med vad som anges i andra stycket:

1. en kopia av medlemsbankens senaste årsredovisning, försedd med anteckning om föreningsstämmans beslut om bankens vinst eller förlust, samt en kopia av revisionsberättelsen för det år årsredovisningen avser,
2. en av styrelsen undertecknad redogörelse för händelser av väsentlig betydelse för bankens ställning som har inträffat efter det att årsredovisningen har lämnats, samt
3. revisorernas yttrande över styrelsens redogörelse enligt 2.

Handlingarna skall genast sändas till varje röstberättigad, medlem eller innehavare av förlagsandel som begär det och uppger sin postadress.

Fusion genom kombination

2 § Enligt ett avtal om fusion kan två eller flera medlemsbanker (de överlåtande bankerna) förenas genom att bilda en ny medlemsbank (den övertagande banken). En sådan fusion innebär att medlemmarna i de överlåtande bankerna blir medlemmar i den nya banken och att de överlåtande bankerna upplöses utan likvidation samt att den nya banken övertar deras tillgångar och skulder. Avtalet skall för att bli giltigt godkännas av föreningsstämman i varje överlåtande medlemsbank. Bestämmelsen i 1 § första stycket fjärde meningen skall tillämpas.

De handlingar som anges i 1 § andra stycket 1-4 och tredje stycket skall upprättas för varje överlåtande medlemsbank. De skall hållas tillgängliga för de röstberättigade, medlemmarna och innehavarna av förlagsandelar i de överlåtande bankerna under minst en vecka före den föreningsstämma vid vilken frågan om godkännande av fusionsavtalet skall behandlas.

Handlingarna skall genast sändas till röstberättigad, medlem och innehavare av förlagsandel som begär det och uppger sin postadress. Handlingarna skall läggas fram på stämmorna.

Fusionsavtalet skall innehålla ett förslag till stadgar för den nya medlemsbanken och ange hur styrelse och revisorer skall utses. Om de överlåtande bankerna godkänner fusionsavtalet, skall de samtidigt i enlighet med avtalets bestämmelser utse styrelse och revisorer i den nya banken.

Fusionsförfarandet

3 § Ett beslut om godkännande av fusionsavtal är giltigt endast om det på stämman har biträtts av samtliga röstberättigade eller har fattats på två på varandra följande stämmor och på den senare stämman biträtts av minst två tredjedelar av de röstande. I stadgarna får föreskrivas villkor som går längre.

En medlem i en överlåtande medlemsbank, som inte har samtyckt till fusionen, får säga upp sig till utträde inom den tid och på de villkor som anges i 7 kap. 15 § tredje stycket.

4 § När fusionsavtalet har godkänts av föreningsstämman, skall det anmälas av den överlåtande medlemsbanken för registrering. Om detta inte har skett inom fyra månader från stämmans beslut eller om Finansinspektionen genom ett beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering av avtalet, har frågan om fusion fallit.

Hinder mot registrering möter, om fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (1993:20) eller lagen (1992:1317) om ett europeiskt ekonomiskt samarbetsområde eller om prövning av fusionen pågår enligt någon av dessa lagar.

Om fusions avtalet har godkänts av fullmäktige, skall registreringsanmälan innehålla försäkran av styrelsen att underrättelse som avses i 7 kap. 12 § fjärde stycket skett.

5 § Senast två månader efter det att avtalet om fusion har registrerats skall såväl överlåtande som övertagande medlemsbanker ansöka om regeringens tillstånd att verkställa avtalet. Tillstånd att verkställa fusionsavtalet skall meddelas, om fusionen kan anses förenlig med deras intressen, som är insättare i de berörda bankerna eller i övrigt har fordringar på dessa banker, samt om fusionen framstår som ändamålsenlig från allmän synpunkt.

När beslut om sådant tillstånd som avses i första stycket meddelas skall stadgeändringar eller, i fall som avses i 2 §, den nybildade medlemsbankens stadgar stadfästas och oktroj beviljas.

Har inte ansökan om tillstånd att verkställa fusionsavtalet gjorts inom den i första stycket föreskrivna tiden eller har ansökan avslagits, skall Finansinspektionen förklara att frågan om fusion har fallit.

6 § Om en pensionsstiftelse eller en personalstiftelse hör till den överlåtande medlemsbanken, gäller om stiftelsens överförande till den övertagande banken bestämmelserna i lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.

7 § När ett lagakraftvunnet beslut om tillstånd att verkställa fusionsavtalet har registrerats och nödvändiga stadgeändringar eller, vid fusion enligt 2 §, stadgar för den nybildade medlemsbanken har stadfästas och oktroj har beviljats, anses fusionen genomförd och överlåtande medlemsbank upplöst. Den överlåtande bankens medlemmar blir då medlemmar i den övertagande banken, om inte uppsägning har skett enligt 3 § andra stycket. Samtidigt övergår den överlåtande bankens tillgångar och skulder till den övertagande banken.

Fusion mellan en medlemsbank och ett helägt dotteraktiebolag

8 § Om en medlemsbank äger samtliga aktier i ett dotterbolag, kan medlemsbankens och bolagets styrelser träffa ett fusionsavtal som innebär att dotterbolaget skall gå upp i medlemsbanken. Styrelserna skall anmäla avtalet för registrering hos Finansinspektionen. Därvid gäller 5-7 §§ i tillämpliga delar.

Dotterbolaget är upplöst när regeringens eller Finansinspektionens beslut om tillstånd enligt 5 § har registrerats. Finansinspektionen skall lämna uppgifter om fusionen till Patent- och registreringsverket, som skall registrera tillståndet enligt 5 §.

Fusion enligt första stycket får ske även om det i dotterbolaget finns egendom som medlemsbanken inte får förvärva. Sådan egendom måste avyttras senast ett år från registreringen. Om det finns särskilda skäl, kan Finansinspektionen förlänga denna frist.

Inlösen av aktier i ett dotterbolag

9 § Om en medlemsbank själv eller tillsammans med ett eller flera dotterföretag äger mer än nio tiondelar av aktierna med mer än nio tiondelar av röstetalet för samtliga aktier i ett dotterbolag, har medlemsbanken rätt att av de övriga aktieägarna i bolaget lösa in de återstående aktierna. Den som har aktier som kan lösas in har också rätt att få dessa inlösta av medlemsbanken.

En tvist huruvida rätt eller skyldighet till inlösen föreligger eller om lösenbeloppet prövas av tre skiljemän. Om inte annat följer av bestämmelserna i detta kapitel, gäller i fråga om skiljemännen och förfarandet inför dem i tillämpliga delar vad som är föreskrivet i lagen (1929:145) om skiljemän. Bestämmelserna i 18 § andra stycket nämnda lag om den tid inom vilken skiljedomen skall meddelas gäller dock inte. Kostnaderna för skiljemannaförfarandet skall bäras av medlemsbanken, om inte skiljemännen av särskilda skäl ålägger en annan aktieägare att helt eller delvis svara för dessa kostnader. En part som är missnöjd med skiljedomen har rätt att väcka talan vid domstol inom sextio dagar från det att han fick del av skiljedomen i original eller bestyrkt kopia. Rätt domstol är tingsrätten i den ort där bolagets styrelse har sitt säte.

Har medlemsbanken förvärvat större delen av sina aktier i bolaget på grund av att en vidare krets inbjudits att till banken överlåta sådana aktier mot viss ersättning, skall lösenbeloppet motsvara ersättningen, om det inte finns särskilda skäl för annat.

10 § Om en medlemsbank vill lösa in aktier i ett dotterbolag enligt 9 § men en överenskommelse om detta inte kan träffas, skall banken hos

bolagets styrelse skriftligen begära att tvisten hänskjuts till skiljemän. Banken skall samtidigt uppge sin skiljeman.

Görs en begäran enligt första stycket, skall bolagets styrelse genast genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar och den eller de ortstidningar som styrelsen bestämmer anmoda de aktieägare, mot vilka lösningsanspråket riktas, att skriftligen uppge sin skiljeman till bolaget senast två veckor från kungörelsen. Anmodan skall även sändas med brev till varje sådan aktieägare, om hans postadress är känd för bolaget.

Om inte samtliga aktieägare, vilkas namn är införda i aktieboken och mot vilka lösningsanspråket riktas, inom den föreskrivna tiden har uppgett en gemensam skiljeman, skall bolagets styrelse begära hos rätten i den ort där styrelsen har sitt säte att god man förordnas. Denne skall hos samma rätt ansöka om förordnande av en sådan skiljeman och i tvisten bevaka de frånvarande aktieägarnas rätt,

11 § Om en tvist om inlösen enligt 9 § prövas av skiljemän eller domstol och det är ostridigt mellan parterna att det föreligger lösningsrätt eller om det i en dom som har vunnit laga kraft har förklarats att sådan rätt föreligger utan att lösenbeloppet samtidigt har fastställts är aktieägarna skyldiga att till medlemsbanken överlämna sina aktiebrev med påskrift om överlåtelse eller, när frågan är om aktier i ett avstämningsbolag, att låta moderbolaget registreras som ägare till aktierna enligt bestämmelserna i aktiekontolagen (1989:827). Denna skyldighet föreligger dock endast om medlemsbanken ställer sådan säkerhet för kommande lösenbelopp jämte ränta som godkänns av skiljemännen eller, om tvisten är anhängig vid domstol, av domstolen.

Aktieägarna har rätt till skälig ränta på lösenbeloppet för tiden från det att säkerhet har ställts till dess att lösenbeloppet förfaller till betalning.

12 § Om ett fastställt lösenbelopp har erbjudits en aktieägare utan att denne har överlämnat sina aktiebrev eller, i fråga om avstämningsbolag, låtit medlemsbanken registreras som ägare, skall medlemsbanken utan dröjsmål sätta ned lösenbeloppet enligt lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet. Medlemsbanken får inte göra förbehåll om rätt att återta det nedsatta beloppet.

13 § Medlemsbanken är ägare till aktierna, om säkerhet har ställts enligt 11 § eller om nedsättning har skett enligt 12 §. Innan aktiebrev i ett dotterbolag som inte är avstämningsbolag har överlämnats till medlemsbanken medför breven i sådana fall endast rätt för innehavaren att mot överlämnande av breven till banken eller länsstyrelsen få ut lösenbeloppet med ränta.

Om ett aktiebrev inte har överlämnats inom en månad från det att medlemsbanken blev ägare till aktien, får det utfärdas ett nytt aktiebrev som är ställt till banken. Det nya aktiebrevet skall innehålla uppgift om att det ersätter det äldre brevet. Om det äldre brevet därefter överlämnas till banken, skall det i sin tur lämnas vidare till bolaget för att makuleras.

Aktier i ett avstämningsbolag skall i fall som avses i första stycket första meningen på begäran av medlemsbanken registreras med denna som ägare enligt bestämmelserna i aktiekontolagen (1989:827).

SFS 1995:1570

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996, då föreningsbankslagen (1987:620) skall upphöra att gälla.

På regeringens vägnar

LENA HJELM-WALLÉN

GÖRAN PERSSON
(Finansdepartementet)
